

det er en Misforstaaelse. Nej, enhver Forretning, baade Haandværk og navnlig Handelsforretning, Detailforretning, udkræver selvfølgelig en passende, tilstrækkelig Kapital, og har den ikke det, saa vil den bringe sin Udøver i Forlegenhed og Ulykke. Naturligvis kræver den lille Forretning en lille Kapital, og den store en stor Kapital, men har den lille Forretning ikke denne lille Kapital, som udkræves, eller hvad der kan substitueres derfor, en Adgang til god Kredit, saa gaar den ganske sikkert rabundus og det, hvad enten vi vedtage denne Lov og de Bestemmelser, som her er Tale om, eller vi ikke gøre det. Det Onde, som i Virkeligheden er det, der giver den enkelte og Standen i det hele Grund til at klage, er jo det, at de ikke kunne købe tilstrækkelig billigt, naar de skulle købe; naar de skulle købe paa Kredit, komme de til at betale meget mere end de store Forretninger, der staa med de kontante Penge i Haanden, og som have en fuldstændig sikker Kredit. Og naar den lille Bedrift, den lille Haandværker, saa har produceret noget, skal han absolut sælge for at faa Penge disponible, og saa bliver han nødt til at gaa ind paa ugunstige Vilkaar. Det er dette, man skulde se at afhjælpe, og der pegede det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds paa den Udvej, som ligger naturlig for Staten og for alle os, som gerne ville afhjælpe de Onder; Købstadlivet maaske lider af, og det er naturligvis Associationen, Sømmenslutningen, saaledes at der kan købes i Fællesskab omtrent efter Princippet for Forbrugsforeninger, at der kan etableres Fællesudsalg, at man i det hele taget kan komme til at indføre til en vis Grad Andelstanken ogsaa paa Næringslivets Omraade, ligesom man har overført den paa Landbruget, og saaledes danne de frivillige Foreninger mellem Folk, der høre til det samme Fag. Saa er det en smuk Opgave for Staten eller Kommunerne at træde hjælpende til, at hjælpe de dygtige Folk, som maaske ellers vilde have ondt ved at skaffe den nødvendige Kapital, til at komme i Besiddelse af Kapital. Det maa naturligvis erkendes, at det er meget haardt for den dygtige Haandværker, som staa uden Kapital, at han ikke kan komme i en selvstændig Stilling, ikke kan komme til at arbejde for sig selv, men det er jo ikke andet, end hvad Rigsdagen herhjemme har beskæftiget sig med paa mange Punkter. Vi have allerede i flere Aar beskæftiget os med denne Lov om at skaffe Landarbejderne Jord, skaffe dem selvstændig

Bedrift, og selv om der ikke er opnaaet Enighed endnu om Loven, tør jeg vel sige, at vi alle ere enige om, at der ligger en smuk Opgave i at hjælpe Arbejderne til at komme i en selvstændig Virksomhed og skaffe dem de fornødne Midler ved en Statskredit — det er dog det, der er Tale om — saaledes at de kunne arbejde som selvstændige Mænd. — Jeg skal ikke udføre dette videre, men der tror jeg, det er, vi skulle hen. Ere Købstadborgerne og de smaa Haandværkere ilde stødte, fordi de ikke have den fornødne Kapital til at arbejde deres beskedne lille Forretning igennem med, ja saa skal det offentlige, Samfundet, træde hjælpende til.

Det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andersen) mente, at i den Henseende var Afsnit VII. i dette Lovforslag anbefaleligt. Han mente, at han kunde samstemme med de Bestemmelser, der ere der. Jeg maa sige, at jeg nærer en betydelig Tvivl i saa Henseende, thi man har jo i dette Afsnit paa forskellig Maade præmieret de Foreninger, som der er Tale om, saaledes ved Bestemmelsen i § 66, at kun de Haandværkere eller næringsdrivende, som ere Medlemmer af disse Foreninger eller Associationer, kun de skulle have Lov til at kalde sig Mestre. Det bliver jo næsten ridicult, naar en Mand, der har taget sin Eksamen, og som maaske i Virkeligheden er en Mester i Ordets videste Forstand, en udmærket dygtig Haandværker, der har præsteret forbavsende gode Ting, ikke maa kalde sig Mester, medmindre han er Medlem af en Fagforening, som han maaske af forskellige Grunde ikke har Lyst til at være Medlem af. Netop den eminent dygtige Mand, den selvstændige Mand, er maaske meget ofte noget af en Særling, han holder ikke af at gaa i Flok og Følge med de andre ved at gaa ind i en saadan Forening, ind under de Tvangsbestemmelser, som altid maa følge med at være Medlem af en saadan Forening. Han renoncerer paa den officielle Titel af Mester hellere end at underkaste sig, hvad han maaske betragter som Slaveri. — Saa skulle kun disse Mænd, som gaa ind i de tvungne Fagforeninger, kaldes til at have Tilsyn med Fagskolerne osv., de skulle være de eneste, som kunne faa Rejseunderstøttelse af det offentlige, og de eneste, der kunne udnævnes til Voldgifts- og Vurderingsmænd, de eneste, der have Udsigt til at faa Leverancer til Vare- og Industrieriet. Det er ikke den Maade, man skal støtte saadanne Foreninger paa ved, at man kommer til at udelukke maa-